

- **Referans Klinik Laboratoriya Mərkəzi:**
Nərimanov ray., M.Məmmədzadə küç. 8A
- **Referans Poliklinik Nəsimi Filialı:** Nəsimi ray., M. Mirqasımov küç. 25A
- **Referans VIP Filialı:** Səbail ray., Z. Əliyeva küç. 107A
- **Referans Poliklinik Əhmədli Filialı:** Xətai ray., M. Hadi küç. 229D
- **Referans Poliklinik Bəyül Filialı:** Səbail ray., Ak. Ə. Yaqubov küç. 19
- **Referans Binəqədi Qanalma Məntəqəsi**
(8-ci Stomatoloji Poliklinika): Binəqədi ray., Azadlıq pr. 167
- **Referans Bakıxanov Səyyar Qanalma Məntəqəsi:**
Sabunçu ray., S. Mehmandarov küç.
- **Referans Q. Qarayev Səyyar Qanalma Məntəqəsi:**
Nizami ray., Q. Qarayev pr. 30/42
- **Referans Yasamal Filialı:** Yasamal ray., Həsən bəy Zərdabi küç. 69D
- **Referans Xırdalan Tibb Mərkəzi:**
Xırdalan şəh., H. Əliyev pr.167 (AAAF Park)
- **Referans Sumqayıt Tibb Mərkəzi:**
Sumqayıt şəh., Səməd Vurğun küç. 119
- **Referans Gəncə Tibb Mərkəzi:** Gəncə şəh., Atatürk pr. 120B
- **Referans Qəbələ Tibb Mərkəzi:** Qəbələ şəh., Abbas Səhət küç. 25A
- **Referans Quba Tibb Mərkəzi:** Quba şəh., Maksim Qorki küç.
- **Referans Qusar Filialı:** Qusar şəh., Məlikov küç. 1A
- **Referans Xaçmaz Tibb Mərkəzi:**
Xaçmaz şəh., N.Nərimanov küç. 49 (keçmiş NK-AY klinikası)
- **Referans Masallı Tibb Mərkəzi:** Masallı ray., Qarabağ küç. 20
- **Referans Lənkəran Səyyar Qanalma Məntəqəsi:**
• Lənkəran şəh., Zərifə Əliyeva 20 (First Medical Center daxilində)
- **Referans Səyyar Ağstafa Filialı:**
Ağstafa ray., Dəmiryolu vağzalında daxilində
- **Referans Naxçıvan Tibb Mərkəzi:** Naxçıvan şəh., 11-ci Məhəllə
- **Referans Tovuz Tibb Mərkəzi:** Tovuz ray., M.H.Şəhriyar küç.
(Tovuz Rayon İcra Hakimiyyətinin yanıda)

DIABETİK MONİTORİNG

NƏ ZAMAN APARILIR?

- I və ya II tip şəkərli diabetin differensiasiyası zamanı;
- Şəkərli diabet xəstələrində insulin terapiyaya göstəriş təyin edilərkən;
- Ailə anamnezində I tip diabet müşahidə olunan şəxslərdə risk dərəcəsi qiymətləndirilən zaman;
- Böyüklərdə Latent Autoimmün Diabet zamanı (LADA);
- Prediabet hallarında;
- Uşaqlarda və böyüklərdə I tip şəkərli diabetin erkən diaqnostikası zamanı.

DIABETİK MONİTORİNQ

Anti-GAD

Glutamat Dekarboksilazaya qarşı anticisimlər

Glutamat dekarboksilaza qamma yağ turşularının amin yağ turşusuna çevrilməsini katalizə edir. Daha çox sinir və mədəaltı vəzi hüceyrələrində rast gəlinir. Şəkərli diabet xəstələrinin 74 %-də Anti-GAD aşkarlanır, buna görə də Anti-GAD I Tip Şəkərli diabet xəstəliyinin diaqnozunun qiymətləndirilməsində xüsusi testlərdən biri hesab olunur.

IA2

Tirozinfosfatazaya qarşı anticisimlər

Tirozinfosfataza mədəaltı vəzin β -hüceyrələri tərəfindən sintez edilən ferment olub insulinin sintezində iştirak edir. Bu fermentə qarşı antitellərin yaranması insulin çatışmazlığına gətirib çıxarır. Kəskin iltihab və virusa (xüsusilə, Enterovirus) yoluxan, həmçinin qorxu, həyəcan, stress keçirən şəxslərdə tirozinfosfatazaya qarşı antitellər kəskin şəkildə yüksəlir. Bu testin spesifikliyi 76%-dir.

IAA

Anti-İnsulin

Orqanizmin öz insulininə qarşı anticisimlərdir. Bu anticisimlərin yaranması orqanizmdə insulin çatışmazlığına gətirib çıxarır. Autoimmün şəkərli diabet xəstəliyi üçün spesifikliyi 52% olan bir testdir. Ekzogen insulin qəbul edən xəstələr üçün bu testin aparılması doğru deyil. Bu anticisimlərə böyüklərə nisbətən daha çox uşaqlarda rast gəlinir.

Qeyd: İnsulindən asılı şəkərli diabet və hipofiz vəzi adenomalı olan xəstələr gecə yatarkən AKTH və kortizol hormonu yüksək olduğu üçün insulin aşağı düşür. Buna görə belə xəstələr ekzogen insulin qəbul edən zaman qanda insulinin artmasına baxmayaraq, gündüz saatlarında bu insulinin təyini effektiv hesab olunmur. Belə hallarda erkən diaqnostika mühüm amil hesab olunur.

Anti-ZnT8

Sink daşıyıcı protein 8-ə qarşı anticisimlər

ZnT8 daşıyıcı funksiyaya malik sink atomlarının β -hüceyrələrə daxil olmasını təmin edir və qeyri-aktiv insulin deposunu formalaşdırır. Ən son aparılan testlərdən biri olan Anti-ZnT8-in yaranması insulin çatışmazlığına gətirib çıxarır. Bu testin spesifikliyi 78%-dir.

Leptin

Leptin-peptid hormonu olub, energetik mübadiləni tənzimləyir. Anoreksigen (iştah azaldıcı) təsire malikdir və insulindən asılı şəkərli diabetin patogenetik faktorlarından biri hesab olunur. Leptinin çox olması insulin sekresiyasını azaldır və qaraciyərdə insulinin təsirini inhibe edərək insulindən asılı toxumaların insulin rezistentliyinə artırır.

IGF-1

Şəkərli diabetin ağırlaşmalarından biri olan retinopatiyaların erkən diaqnostikası üçün mühüm bir testdir. IGF-1 adından da göründüyü kimi insulinlə eyni təsire malik olub qlükozanın miqdarını qanda tənzimləyir.

İnsulin

Mədəaltı vəzin Langerhans adacıqlarının β -hüceyrələrində sintez edilən peptid təbii hormonudur. İnsulin qlükoza üçün plazmatik membranın keçiriciliyini yüksəldir, qlükolizin əsas fermentlərini aktivləşdirir, qaraciyər və əzələlərdə qlükozadan qlikogen və yağların parçalanmasında iştirak edən fermentlərin aktivliyini azaldır.

C-peptid

C-peptid - proinsulinlə insulinlə birləşdirən zəncirdir.

C-peptid - proinsulin molekulunun bir hissəsidir. Mədəaltı vəzi ilk öncə proinsulin sintez edir. Proinsulin mədəaltı vəzi hüceyrələrinə yığılır və lazım olduqda xüsusi fermentlərin köməyi ilə proinsulindən C-peptid amin turşu zənciri ayrılır. Beləliklə proinsulin - aktiv insulin və C-peptid ayrılır. Bu o deməkdir ki, mədəaltı vəzi eyni miqdarda insulin və C-peptid sintez edir. Lakin onların qanda miqdarı eyni olmur. Belə ki, insulinin ömrü 4 dəqiqədir, C-peptidin isə 20 dəqiqə. C-peptidin uzun ömrü olduğu üçün onun miqdarına əsasən mədəaltı vəzi nə qədər insulin sintez etdiyi bilinir. C-peptid aşağı olması tədricən insulin çatışmazlığına səbəb olur.

Mikroalbumin

Mikroalbumin testi sidikdə təyin edilir. Test vasitəsilə böyrək zədələnmələrini erkən təyin etmək mümkündür. I və ya II tip şəkərli diabet və hipertoniya xəstələrində bu testin aparılması mühüm hesab edilir.

Anti-GBM

Qlomerulo-bazal membrana qarşı anticisimlər

Mikroalbumin yüksək olarsa, bunun böyrək mənşəli olub-olmamasını aydınlaşdırmaq üçün mühüm testlərdən biri hesab olunur. Belə ki, mikroalbuminin yüksək, Anti-GBM neqativ olması mikroalbuminin yüksəlməsinin diabet mənşəli olduğunu göstərir.